

**2004 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2002 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

05.11.2003

İ Ç İ N D E K İ L E R

**- Diyanet İşleri Başkanlığı
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu**

.....
BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

M. ÂKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlarım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Sayın Uzunbaba'nın konuşmasını dikkatle dinledim. Konuşmamın asıl bölümüne geçmeden önce Sayın Uzunbaba'nın değindiği hususlara bir kez de ben değinmek istiyorum müsaadenizle. Sayın Ali Kemal Deveciler, Diyanete 15 000 kadro verilmesine ilişkin olarak geçtiğimiz yasama döneminde Plan ve Bütçe Komisyonunda yaşanmış olaylardan hareketle Sayın Bakanın tutumunu değerlendiren bir konuşma yaptı burada. Sayın Uzunbaba da Deveciler'i eleştirerek, Sayın Bakanı savunan bir konuşma yapmıştır. Olayı hatırlayacaksınız, hükümet buraya getirdiği tasarıyla, yanlış hatırlamıyorsam, 1500 kadro istemiştir. Buraya gelen hükümet tasarısının altında Sayın Bakanın imzası vardır ve bu hükümet bir program uygulamaktadır. Bu programda hangi bütçe büyüklüklerinin içine gireceğini, sığacağını beyan etmiştir. Sayın Bakan, bu programın sahibi olan hükümetin bakanıdır. 1500 kadro talebiyle buraya gelmiştir ve Sayın Bakan, burada bu kadronun 15 000'e çıkarılması yönünde verilen önergeye destek vermiştir. Ben bunu siyasette, siz tecrübeli sayın milletvekillerimin takdirine sunuyorum. Böyle bir davranış hangi anlama gelmektedir, bu davranış tutarlı mıdır sizlerin takdirine sunuyorum.

MUSA UZUNBABA (Samsun) – Ama, önceki savına uygun bir görüştür bu.

M. ÂKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Hayır efendim, o zaman Bakanlar Kurulunda Sayın Bakan imza atmayacaktı. Oraya 1500 kadro bana yeterlidir deyip, imza atıp, Meclisin huzuruna geliyorsa, burada bunu 15 000 kadroya çıkarma kararını, tabii, Sayın Bakanın kararıdır, ona biz karışamayız, isterse ona kendisi öyle görüş verebilir ama, bu tutarlı davranış değildir, bu, siyasi etik açısından onaylanabilir bir davranış değildir. Yine, Sayın Bakanın o zamanki açıklamalarından, rakamlardan Diyanette 13 000 kadronun boş olduğunu biliyoruz, açık olduğunu biliyoruz. Bunu sizlerin takdirine, değerlendirmesine sunuyorum.

İkinci konuya gelince, Sayın Uzunkaya'nın sözünü ettiği makalenin Cumhuriyet Halk Partisiyle ben ilgisini kurabilmiş değilim. Bir köşeyazarı birtakım değerlendirmelerde bulunmuş, kendine göre birtakım oranlarda bulunmuş, oranlar ifade etmiş, yazılanlarla Cumhuriyet Halk Partisini paralel kılıp, aynı görüşe sahip kişiler, kurumlar gibi göstermeyi ben anlayabilmiş değilim, yadırgadığımı ifade ediyorum. Neden o yazıda yazılanlara karşı Cumhuriyet Halk Partisi dava açmadı diye bir eleştiriyi de ben insaf ölçülerıyla bağdaştıramıyorum.

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Haklarını arıyorsunuz, o da bir haktır, haksızlıktır diyorum.

M. ÂKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Uzunkaya, gerçekten siz herhalde diliniz mi sürçtü bilemiyorum, siz o yazara karşı dava açmış olabilirsiniz, orada ifade edilen oran yüzde 50 olmayabilir, yüzde 40 olur, yüzde 20 olur, bilemiyorum benim ihtisas alanım değil, ama, bir yazar yazmıştır, bunun Cumhuriyet Halk Partisiyle bir ilgisi yoktur.

Cemevleri ibadet yeri midir, Alevi kültürünün yaşandığı yerler midir, bunu en iyi Alevi vatandaşlarımız bilir, kendilerine sorulur, burası bir ibadet yeriye ibadet yeridir, bu kabul edilir, devlet de ona göre buraya vermesi gereken hizmetler nelerse verir.

Konuşmamın asıl bölümüne gelmek istiyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi geçen yıl 2003 yılı ödeneklerine kıyasla yüzde 29 oranında artmış durumda, bunun yanında Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumumuz da yüzde 12,5 oranında bir artışla buraya gelmiş durumda. Devlet Bakanımızın açıklamalarından yüzde 12,5 oranındaki bu artışın SHÇEK'nin hizmetlerinin verilmesi için yeterli olmadığını öğreniyoruz. Esasında Sayın Bakanın bu açıklamayı yapmasına da gerek yok, gerçekte bu oranla artırılmış bir SHÇEK bütçesinin bu kurumun amaçlarını, hizmetlerini dikkate aldığımızda yeterli olmayacağı açık.

Çok sık o konuya vurgu yapıyorum, tekrar aynı konuya geleceğim. Türkiye'de yoksulluk, Sosyal Yardımlaşma Dayanışma Fonu vesilesiyle burada bir kere daha ifade etmiştim, şimdi tekrar ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin en önemli sosyal konularının başında yoksulluk gelmektedir. Yoksulluk oranımız kaçtır, yüzde 10 diyen var yüzde 15, 18, 6 diyen, 7 diyen var. DİE'nin rakamı farklı, DPT farklı bir rakam kullanıyor, Dünya Bankası farklı bir rakam kullanıyor. Günlük 1 dolarlık sınır, asgari gıda harcaması için gerekli olan rakamdır. 1 dolarlık bir gelir elde ediyorsa bir kişi, hayatta kalabilir, gerekli olan gıdayı, kaloriyi alabilmesi için gerekli rakam 1 dolardır. Bu, Dünya Bankasının sınırıdır ve Acil Eylem Planına göre de yoksulluk sınırının altında Türk toplumunun yüzde 15'i kalmaktadır. Mutlak yoksulluk, 1 dolar. Bu 1 doları 2 dolar yaptığınız anda, Dünya Bankasının rakamına göre Türkiye nüfusunun çok daha fazlası yoksulluk sınırının altında kalıyor. DİE'nin bir çalışması yüzde 24'lere kadar çıkıyor. Bunlara girmiyorum, hükümetin belirlemiş olduğu yüzde 15'lik rakamı alıyorum, bu rakam en az 10 milyon nüfus demektir.

İşsizler var, Türkiye'de işsiz sayısı artıyor, 279 bin kişi bu yıl ilave olarak işsiz kaldı. 2,5 milyona çıktı bizim açık işsiz sayımız. Eksik istihdamı söylemiyorum. Ben iş arıyorum

demeyen ev hanımlarımızı bunun içine koymuyorum. 10 milyon yoksul sayısı ve 2,5 milyon açık işsiz, böyle bir ortamda biz Türkiye’de birkaç kurumla sosyal yardım programını uygulamaya çalışıyoruz.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu var, yeşilkart uygulaması var, 65 yaş üzerindeki yoksullara Emekli Sandığının yaptığı maaş yardımı var, şehit dul ve yetimlerine yapılan yardım var, SHÇEK var, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün sosyal yardım programları var ve çok dağınık, birçok kurum altında yürütülen bu programların toplam bütçesinin yoksullukla mücadele için devletin sosyal yanını gösterebilmesi için yeterli olmadığını düşünüyorum. SHÇEK’nin yoksul ailelere yardım faslına baktığımızda yanılmıyorsam 13 trilyon liralık bir rakam görüyorum. Son derece yetersiz, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun bütçesi de yetersiz. Gelin bu rakamı bir miktar daha bu bütçe dengelerini de sarsmayacak şekilde artıralım, buradaki bu tip ufak tefek esneklikler, inanın bütçe dengelerini bozmaz, IMF ile yürütülen programa da hiçbir şekilde zarar vermez.

İkinci olarak, sosyal yardım konusunda bütün bu dağınık şekilde yürüyen, birçok kurum tarafından yürütülen sosyal yardım programlarının tek bir kurum altında, tek bir otorite altında toplanmasının sosyal yardım programının verimliliği, etkinliği açısından uygun olacağını düşünüyorum. Hükümetin önündeki temel konulardan, amaçlardan birisi bence bu olmalıdır. Bununla birlikte bir mali disiplin, harcama kriteri mutlaka getirilmelidir. Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu bütçesiyle ilgili konuşmamı burada bitiriyorum.

Bitirirken, Diyanet İşleri Başkanlığımızdan sorumlu Bakanımıza bir soru yöneltmek istiyorum: Bir süre önce basında Sayın Bakana atfen yer alan bir haberde Sayın Bakanın şöyle bir cümlesini okudum. “İmam-hatip mezunu olup başbakan olan var, Siyasal mezunu olup hortumcu olan var.” Bilemiyorum, Sayın Bakan, böyle bir açıklama yapmış mıdır? Yaptıysa Sayın Bakanın elinde anladığım kadarıyla böyle bir istatistik var. Siyasal mezunu olup hortumcu olanlar, imam-hatip mezunu olup başbakan olanlar, bu ölçü neye göredir? Yani, siyasal, Mülkiye mezunları, Mülkiye gibi köklü bir kurum acaba hortumcu mu yetiştiriyor ve kimdir bu hortumcular, onları merak ediyorum. Hukuk mezunu, mühendislik mezunu olup başbakan olanlar veya hortumcu olanlar var mıdır? Bunları da Sayın Bakan bizlere verirse, memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.